

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-21040/2022-ERU
Č. j. 21040-14/2022-ERU

V Ostravě dne 15. září 2023

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-21040/2022-ERU, zahájeném dne 27. prosince 2022 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **ELYN ENERGIE a.s.**,

se sídlem Lannova tř. 89/47, České Budějovice 6, 370 01 České Budějovice, IČO: 093 87 901,

ve věci podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2023, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, kterým je společnost **ELYN ENERGIE a.s.**, se sídlem Lannova tř. 89/47, České Budějovice 6, 370 01 České Budějovice, IČO: 093 87 901 (dále také jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb.**, o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. listopadu 2022 (dále jen „energetický zákon“), kterého se dopustil tím, že **jako držitel licence s předmětem podnikání obchod s plynem č. ████████** tedy v postavení obchodníka s plynem, **nesplnil povinnost zajistit bezpečnostní standard dodávky (dále jen „BSD“) plynu při dodávce chráněným zákazníkům** podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, tj. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010, a vyhlášky č. 344/2012 Sb., o stavu nouze v plynárenství a o způsobu zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), když v rozporu s ust. § 73a odst. 1 energetického zákona nesplnil povinnost zajistit požadované množství BSD plynu pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{BSD}^{30dnů}$) podle ust. § 11 odst. 1 vyhlášky ve spojení s odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce pro své chráněné zákazníky, a to v měsíci říjnu 2022 v rozsahu ████████ MWh.

II.

Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

35 000 Kč (slovy: třicet pět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27623.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27623.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci vykazovaných údajů a zasílaných měsíčních výkazů Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „správní orgán“) bylo postupně zjišťováno, že se účastník řízení za celé období, kdy mají subjekty povinnost zajistit BSD plynu, mohl dopustit porušení ust. § 73a odst. 1 energetického zákona tím, že nezajistil bezpečnostní standard požadované dodávky plynu pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{\text{BSD}}^{30\text{dnů}}$) podle ust. § 11 odst. 3 vyhlášky, ve spojení s odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce pro své chráněné zákazníky za období od měsíce října 2022 do měsíce března 2023.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 23. prosince 2022 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-21040/2022-ERU záznamem č. j. 21040-2/2022-ERU výkazy podle přílohy č. 5 k vyhlášce za měsíc říjen 2022 ze dne 30. listopadu 2022 a za měsíc listopad 2022 ze dne 15. prosince 2022 vyplněné účastníkem řízení, smlouvu o koupi a prodeji zemního plynu ze dne 4. března 2021, uzavřenou mezi účastníkem řízení a společností [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „společnost [REDAKCE]“), confirmace č. [REDAKCE], č. [REDAKCE], č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] a také emailovou komunikaci správního orgánu s účastníkem řízení a společností [REDAKCE].
- [3] Na základě zjištění zahájil správní orgán po vyhodnocení všech skutečností správní řízení z moci úřední, a to na základě oznámení o zahájení správního řízení ze dne 27. prosince 2022, č. j. 21040-3/2022-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne.
- [4] Dne 12. dubna 2023 byly do správního spisu záznamem, č. j. 21040-4/2022-ERU, vloženy další výkazy, a to výkaz podle přílohy č. 5 k vyhlášce za měsíc prosinec 2022 ze dne 15. ledna 2023, výkaz podle přílohy č. 5 k vyhlášce za měsíc leden 2023 ze dne 15. února 2023, výkaz podle přílohy č. 5 k vyhlášce za měsíc únor 2023 ze dne 7. března 2023, vyplněné účastníkem řízení.
- [5] Správní orgán si žádostí ze dne 13. dubna 2023, č. j. 21040-5/2022-ERU, vyžádal od OTE, a.s., odboru bilance plynu, údaje o rozsahu bezpečnostního standardu dodávky plynu podle odst. 1 písm. a) a písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce, týkající se účastníka řízení ke dni 1. října 2022, ke dni 1. listopadu 2022, ke dni 1. prosince 2022, ke dni 1. ledna 2023 a ke dni 1. února 2023.
- [6] Následně dne 25. května 2023 byl záznamem č. j. 21040-7/2022-ERU vložen do správního spisu také výkaz podle přílohy č. 5 k vyhlášce za měsíc březen 2023 ze dne 5. dubna 2023 vyplněný účastníkem řízení.
- [7] Současně si správní orgán také dne 25. května 2023, žádostí č. j. 21040-8/2022-ERU vyžádal od OTE, a.s., odboru bilance plynu, údaje o rozsahu bezpečnostního standardu dodávky

plynu podle odst. 1 písm. a) a písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce, týkajících účastníka řízení ke dni 1. března 2023.

- [8] Na základě doplnění výkazů a údajů od OTE, a.s. zaslal správní orgán účastníkovi řízení dne 1. června 2023, č. j. 21040-10/2022-ERU, rozšíření a upřesnění předmětu řízení. Prostřednictvím upřesnění předmětu řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [9] V návaznosti na rozšíření a upřesnění předmětu správního řízení obdržel správní orgán podání účastníka řízení ze dne 2. června 2023, č. j. 21040-11/2022-ERU, jímž doložil správnímu orgánu správně vyplněné výkazy za měsíc listopad 2022 – březen 2023 a dále i vystavené potvrzení o zajištění BSD plynu společností [REDACTED] se sídlem č.p. [REDACTED], IČO: [REDACTED] (dále jen „společnost [REDACTED]“), pro účastníka řízení na měsíc listopad 2022 – březen 2023.
- [10] Pro ověření uvedených údajů vložil správní orgán dne 28. června 2023 pod č. j. 21040-12/2022-ERU, do správního spisu výkazy za měsíc listopad 2022 - březen 2023 vyplněné společností [REDACTED], ze kterých je zřejmé, že společnost [REDACTED] skutečně v období od listopadu 2022 - března 2023 zajišťovala pro účastníka řízení plyn pro účely BSD plynu.
- [11] Dne 29. června 2023 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyznění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 21040-13/2022-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyznění bylo účastníkovi řízení doručeno dne 10. července 2023.
- [12] Účastník řízení na vyznění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry nijak nereagoval.
- [13] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto usnesení, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [14] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence s předmětem podnikání obchod s plynem č. 242136649 s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 10. února 2021.
- [15] Z dokumentů založených ve spise plyne, že účastník řízení v postavení obchodníka s plynem měl ve smyslu ust. § 73a energetického zákona povinnost zajistit po celou zimní sezónu BSD plynu (od října 2022 do března 2023) pro své chráněné zákazníky BSD plynu pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{BSD}^{30dnů}$) podle odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce. Správní řízení bylo s účastníkem řízení zahájeno pro nesplnění BSD plynu za měsíc říjen v rozsahu v rozsahu [REDACTED] MWh, následně došlo k rozšíření předmětu i o další měsíce, jelikož za měsíc listopad 2022 měl zajistit BSD plynu v rozsahu [REDACTED] MWh, v měsíci prosinci 2022 v rozsahu [REDACTED] MWh, v měsíci lednu 2023 v rozsahu [REDACTED] MWh, v měsíci únoru 2023 v rozsahu [REDACTED] MWh a v měsíci březnu 2023 v rozsahu [REDACTED] MWh.
- [16] Podle předložených původních výkazů ze strany účastníka řízení za měsíc říjen 2022 - březen 2023 neměl účastník řízení zajištěn BSD plynu pro žádný z těchto měsíců a v žádném rozsahu.

- [17] Účastník řízení reagoval až na upřesnění předmětu správního řízení, na základě něhož doložil správnímu orgánu opravené výkazy za měsíc říjen 2022 - březen 2023, podle kterých měl zajištěno potřebné množství BSD plynu v měsících listopad 2022 - březen 2023 u společnosti [REDACTED]. Uvedené si ověřil správní orgán i z výkazů společnosti [REDACTED] a současně i uvedené vyplývá z vystavených potvrzení o zajištění BSD plynu pro účastníka řízení společností [REDACTED] na měsíc listopad 2022 - březen 2023.
- [18] Účastník řízení prokázal správnímu orgánu splnění povinností podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona za měsíc listopad 2022, prosinec 2022, leden 2023, únor 2023 a březen 2023 v požadovaném rozsahu, avšak v měsíci říjnu 2022 potřebné množství BSD plynu v rozsahu [REDACTED] MWh pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{BSD}^{30dnů}$) podle odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce pro své chráněné zákazníky účastník řízení zajištěno neměl.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [19] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [20] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky, lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [21] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [22] Z hlediska posouzení vytýkaného jednání účastníka řízení je rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

- [23] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s plynem tím, že nezajistí bezpečnostní standard dodávky plynu podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona nebo nepředá operátorovi trhu a Energetickému regulačnímu úřadu údaje o rozsahu a způsobu zajištění bezpečnostního standardu podle ust. § 73a odst. 2 energetického zákona.
- [24] Podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona je obchodník s plynem nebo výrobce plynu povinen zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky plynu při dodávce zákazníkům podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (dále jen „Nařízení“), přičemž část bezpečnostního standardu stanovená prováděcím právním předpisem se zajišťuje uskladněním plynu v zásobnících na území členského státu Evropské unie tak, aby byly zajištěny bezpečné a spolehlivé dodávky plynu do České republiky. Tuto povinnost může obchodník s plynem nebo výrobce plynu zajistit prostřednictvím jiného účastníka trhu s plynem.
- [25] Zařazení nových odběrných míst zákazníků do jednotlivých skupin se podle ust. § 2 odst. 3 vyhlášky provádí na základě údajů o ročních a měsíčních množstvích plynu uvedených ve smlouvě o přepravě plynu, nebo distribuci plynu, případně na základě způsobu použití plynu sjednaného ve smlouvě o připojení.

- [26] Kategorizace zákazníků pro potřeby trhu s plynem upravuje příloha č. 16 k vyhlášce č. 349/2015 Sb., o pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 349/2015 Sb.“), a to do těchto kategorií:
- a) kategorie velkoodběratel - fyzická či právnická osoba, jejíž odběrné plynové zařízení je připojeno k přepravní nebo distribuční soustavě a jejíž roční odběr plynu v odběrném místě přesahuje 4200 MWh,
  - b) kategorie střední odběratel - fyzická či právnická osoba, jejíž odběrné plynové zařízení je připojeno k přepravní nebo distribuční soustavě a jejíž plánovaná roční spotřeba plynu v odběrném místě přesahuje 630 MWh a roční odběr plynu nepřesahuje 4200 MWh,
  - c) kategorie domácnost - fyzická osoba, která odebírá plyn k uspokojování své osobní potřeby související s bydlením nebo osobních potřeb členů její domácnosti,
  - d) kategorie maloodběratel - zákazník, který není velkoodběratelem, středním odběratelem ani domácností.
- [27] Chráněnými zákazníky pro účely BSD plynu jsou podle ust. § 2 odst. 5 vyhlášky zákazníci s odběrnými místy zařazenými do skupin C1, D a F (tedy domácnosti a další menší provozy a podniky).
- [28] K určení rozsahu chráněných zákazníků včetně způsobu určení jejich spotřeby plynu zmocňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu ust. § 98a odst. 1 písm. e) energetického zákona.
- [29] Ust. § 73a odst. 1 energetického zákona dále stanoví, že část bezpečnostního standardu stanovená prováděcím právním předpisem se zajišťuje uskladněním plynu v zásobnících na území členského státu Evropské unie tak, aby byly zajištěny bezpečné a spolehlivé dodávky plynu do České republiky. Takovýmto prováděcím předpisem je již zmíněná vyhláška. Rozsah uskladnění plynu stanovuje ust. § 11 odst. 3 vyhlášky.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [30] Skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona spočívající v porušení ust. § 73a odst. 1 energetického zákona lze naplnit dvojím způsobem. Jedním ze způsobů je obecné nezajištění standardu, tj. nezajištění plynu v určitém objemu, druhým pak neuskladnění množství plynu odpovídajícího stanovené části BSD plynu.
- [31] Při určení kategorizace zákazníků nelze vyloučit případnou nepřesnost, kdy však kategorizaci podle přílohy č. 16 k vyhlášce č. 349/2015 Sb. (ve vztahu k BSD plynu se jedná o kategorie C1, D a F vyhlášky) provádí provozovatel distribuční soustavy na základě údajů od obchodníka s plynem, zejména na základě údajů ze žádosti o rezervaci distribuční kapacity ve smyslu přílohy č. 2 k vyhlášce č. 349/2015 Sb.
- [32] Jak správní orgán zjistil, tak účastník řízení měl v měsíci říjnu 2022 zajistit BSD plynu pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{BSD}^{30dnů}$) v množství █████ MWh.
- [33] Správní orgán má tak za to, že účastník řízení svou zákonnou povinnost podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona ve spojení ust. § 11 odst. 3 vyhlášky a s odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce, kterou v rámci Evropské unie upravuje čl. 6 Nařízení, ve vztahu k měsíci říjnu 2022 nesplnil.
- [34] V rámci správního řízení bylo jednoznačně doloženo (údaji o BSD plynu pro účastníka řízení pro měsíc říjen 2022 od společnosti OTE, a.s.) a účastníkem řízení i potvrzeno (údaji v jeho výkazu za měsíc říjen 2022), že na měsíc říjen 2022 měl účastník řízení zajistit pro své chráněné zákazníky pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{BSD}^{30dnů}$) BSD plynu v množství █████ MWh. S ohledem na to, že účastník řízení nezajistil žádné množství BSD plynu na říjen 2022, tak v daném měsíci nesplnil celý rozsah nutného BSD plynu podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona ve spojení ust. § 11 odst. 1 vyhlášky a odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 k vyhlášce pro své chráněné zákazníky.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [35] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 73a odst. 1 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona pro měsíc říjen 2022. Ohledně nesplnění povinnosti zajistit BSD plynu i v období od listopadu 2022 do března 2023 uvádí správní orgán, že pro tyto měsíce účastník řízení prokázal (dodatečně) správnímu orgánu v rámci tohoto vedeného správního řízení, že měl BSD plynu zajištěn, z těchto důvodů porušil účastník řízení povinnosti vyplývající z postavení obchodníka s plynem jen v měsíci říjnu 2022. Správní řízení bylo sice vedeno pro podezření ze spáchání jednoho pokračujícího přestupku za celé zimní období, kdy obchodníci mají povinnost držet BSD plynu, avšak správní orgán samostatně nerozhodoval zastavením části správního řízení o dílčích útocích za listopad 2022 až březen 2023.
- [36] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [37] Účastník řízení porušil povinnosti stanovené v ust. § 73a odst. 1 energetického zákona, podle kterého má obchodník s plynem nebo výrobce plynu povinnost zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky plynu při dodávce zákazníkům podle přímo použitelného předpisu Evropské unie (tedy Nařízení), přičemž část bezpečnostního standardu stanovená prováděcím právním předpisem se zajišťuje uskladněním plynu v zásobnících na území členského státu Evropské unie.
- [38] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [39] Bezpečnostní standard dodávky plynu je určitý právní mechanismus, jehož cílem je efektivně zajistit pomocí stanovení hodnot tohoto standardu, jeho následného dodržování ze strany obchodníků a kontroly ze strany státu bezpečné dodávky plynu tzv. chráněným zákazníkům od jednotlivých obchodníků, a to v požadovaném, tedy těmito zákazníky poptávaném množství [*Energetický zákon. Komentář*. Eischlerová, Kateřina. Handrlica, Jakub. Jasenský, Martin. Kořán, Jan. Košťál, Vratislav. Plášilová, Doubravka. Zákoucký, Petr. Praha: Wolters Kluwer. 2016. 1. vydání. str. 1160 (dále jen „komentář“)]. Bezpečnostní standard se nevztahuje na všechny zákazníky, ale na speciální skupinu tzv. chráněných zákazníků (komentář str. 1162).
- [40] Dodržování bezpečnostního standardu dodávky plynu má být, podle důvodové zprávy k vyhlášce, rozhodujícím nástrojem pro zamezení rozpadu plynárenské soustavy nebo její části v případě omezení nebo narušení dodávek plynu do ČR a vzniku velkých národohospodářských škod, což má zásadní celospolečenský přínos (komentář str. 1168-1169).
- [41] V případě nedodržení nutného rozsahu BSD plynu v zákonném stanoveném množství je podle názoru správního orgánu zájem společnosti na jednání účastníka řízení v souladu s právem jednoznačně dotčen, nadto může dojít k ohrožení, že nebude zajištěn dostatečný rozsah plynu pro pokrytí spotřeby chráněných zákazníků. Správní orgán tak shledává v jednání účastníka řízení naplnění jak formální, tak i materiální stránky vytýkaného přestupku.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [42] Správní orgán nejprve uvádí, že odpovědnost za přestupky v případě držitelů licence se považuje za objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za přestupek nastane bez ohledu na zavinění, v případě, kdy dojde k porušení zákonem stanovené povinnosti.

- [43] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [44] Správní orgán tedy konstatuje, že má za prokázané, že na straně účastníka řízení nebyly splněny povinnosti podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona pro měsíc říjen 2022, jakož i to, že nejsou dány liberační důvody zbavující účastníka řízení odpovědnosti za vytýkaný přestupek.
- [45] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 73a odst. 1 energetického zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

- [46] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [47] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [48] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [49] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [50] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech. Energetický regulační úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [51] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [52] Za přestupek podle ust. § 91 odst. 11 písm. e) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [53] Co se týče posouzení otázky závažnosti přestupku a jeho následků, potažmo způsobu a okolností spáchání přestupku, správní orgán uvádí, že účastník řízení nesplnil stanovenou povinnost zajistit BSD

plynu pro případ výjimečně vysoké poptávky po plynu v délce nejméně 30 dnů ($R_{BSD}^{30dnů}$), tedy nezajistil rozsah BSD plynu stanovený podle ust. § 73a odst. 1 energetického zákona ve spojení ust. § 11 odst. 1 vyhlášky ve spojení s odst. 1 písm. b) přílohy č. 3 v množství █████ MWh v měsíci říjnu 2022, což tedy sice snižuje závažnost přestupku, jelikož se nejedná o celé zimní období, kdy je povinnost držet BSD plynu, ale přesto se nejedná rozhodně o zanedbatelný rozsah. Nadto účastník řízení nezajistil v daném měsíci žádné množství plynu.

- [54] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [55] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [56] Je nepochybné, že účastník řízení v důsledku nedodržení BSD plynu získal majetkový prospěch v objemu částky, kterou by musel vynaložit na zajištění odpovídajícího množství plynu, které byl povinen si zajistit. Úspora nákladů není nicméně nejzásadnější okolností při posuzování závažnosti jednání účastníka řízení, jakkoliv je nepochybně vodítkem pro stanovení výše sankce z hlediska represivní funkce, tj. pokuta nemůže být uložena v zanedbatelné výši, aby tím nebyl vytvářen motivační prostor pro další porušování zákona.
- [57] Správní orgán jako jedno z vodítek pro stanovení výše pokuty použil i průměrné ceny týkající se zajištění BSD plynu a uskladnění BSD v zásobnících plynu. Správní orgán při ukládání pokuty zohlednil i tu skutečnost, že účastník řízení neměl zajištěno žádné množství plynu na měsíc říjen 2022. Část uložené pokuty tedy odráží částku, kterou by průměrně byl povinen účastník řízení vynaložit na uskladnění potřebného plynu v zásobnících plynu a jeho smluvní zajištění a dále i odráží represivní funkci pokuty, aby od podobného jednání účastníka řízení odradila i v budoucnu.
- [58] Současně je nutné také zohlednit, že v době, kdy účastník řízení nezajistil BSD plynu v měsíci říjnu 2022 v žádném rozsahu, nemohl účastník řízení s jistotou předpokládat, že potřeba využití BSD plynu nenastane, tj. dané jednání neslo rysy určitého hazardu. Je nutné však také zmínit, že protiprávní jednání účastníka řízení nemělo negativní důsledky, kdy nedošlo k potřebě využití BSD plynu, neboť nenastala žádná z předvídaných okolností podle vyhlášky. Pokuta tak primárně má plnit preventivní funkci do budoucna.
- [59] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [60] Účastník řízení v rámci správního řízení své majetkové poměry nedoložil, ačkoliv k tomu byl správním orgánem vyzván. Správní orgán tak vycházel z veřejně dostupných informací, konkrétně z veřejného rejstříku. Z výkazu zisku a ztráty sestavené ke dni 31. prosince 2021 založeného ve sbírce listin, vyplývá, že měl mít účastník řízení v roce 2021 výsledek hospodaření za účetní období ve výši - 1 804 000 Kč, přestože tržby z prodeje výrobku a služeb činily částku ve výši 3 483 000 Kč. Účastník řízení tedy v roce 2021 dosáhl zisku, ale rok 2021 zakončil ve ztrátě.

- [61] Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010, se likvidační pokutou rozumí sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“
- [62] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek).
- [63] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení ji správní orgán nepovažuje za likvidační. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [64] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [65] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději

však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Terezie Foltánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost ELYN ENERGIE a.s.